

EPPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyházas
 péltör egy szeri hirdetése
 30 f. Közlemények sora 80 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Eperjes, Fő-u.
 59. szám. □
 Telefon-szám: 16.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□

Elszász-Lotharingia.

II.
 A világszerte elterjedt francia állítás oda tendál, hogy a *nemzetiségi eszme* alapján az egész tartomány Franciaország-hoz tartozik. Ha ennek az állításnak helytálló voltát vizsgáljuk, azt kell kérdeznünk: a mai elzásziak és lotharingiabeliek *leszármazás* és *nyelv* szerint a francia vagy a német nemzethez számítandók-e?

Jellemző ezen kérdés elbírálásánál, hogy Németország ellenségeinél a *nyelvi viszonyok* tekintetében szinte hihetetlen tudatlanság létezik. Ekkora tudatlanság alig áll fenn a sötét Afrika valamely vad néptörzse fölül.

Igaz, hogy Franciaország arra törekedett, hogy a német anyanyelvet a franciával felcseréltesse. Kiváltképp a napoleoni idők óta hol enyhébb nyomással, hol erőszakkal terjesztették a francia nyelvet. Az eredmény el nem maradt. A 19-ik században különösen a „felsőbb rétegek” és a művelt s félig művelt polgárság a városokban fogadták el a francia nyelvet társalgási nyelvvül. A köznép szívóssággal ragaszkodott német anyanyelvéhez. Ezeket vasfejúeknek, „têtes carrées” nevezték. A francia ármádiában az elzásziak kitaratásukkal, megbízhatóságukkal — germán törzsük tulajdonságaival — előnyösen különböztek a román lakosságtól. A napoleoni időkben jeles csapatokat s kiváló vezéreket adtak a „nagy ármádiának”. Elegendő itt Kleber, Ney és Rapp nevét említeni,

kiknek emlékszbrai Strassburg, Metz és Colmar városokat ékítik.

Ha a végeredményt tekintve kérdezzük, milyen mérvben tartotta fenn magát Elzász-Lotharingiában — ezen két tartománynak a francia nemzettesttel való hosszú kapcsolatuk dacára — a német nyelv, úgy a statisztika a következő feleletet adja: Az 1910. évi népszámlálás adatai szerint az összlakosság 1.874,014 lelket tett ki. Ebből német anyanyelvűnek 1.634,260 mondotta magát, német-francia anyanyelvűnek 3395 és francia anyanyelvűnek 204,262 lakos. Ekként 1910. évben a lakosságnak csak 10,9% vallotta a franciát anyanyelvül, 87,2% pedig a németet! Ezek a számok világosan beszélnek.

Az új idők egy jelszava sem foglalkoztatta a háború óta a közvéleményt annyira, mint a „*népek önrendelkezési joga*”. Azt jelenti ez a jelszó, hogy minden népnek joga van elhatározni, mely államhoz akar tartozni, adott esetben pedig: mily államformában kíván élni. Az önrendelkezési jognak elsősorban az a feladata, hogy a lakosság *többségének akaratát* megállapítsa; ez a többségi akarat pedig csak a szabad, egyenlő és titkos szavazati jog alapján való szavazással állapítható meg. (Plebiscit.)

A pamflet írója itt leszögezi a tény, hogy az állítólag német rabiga alatt nyögő elzászlotharingiai nép jóval a háború előtt abban a helyzetben volt, hogy akaratát egész szabadon nyilváníthatta. Elzász-Lotharingia népe az összes nyilvános tes-

tületekbe való választásnál szavazatát az *általános, titkos és direkt választójog* alapján adhatta le. Az 1911. évi tartománygyűlési választásnál 60 kerületben 378,036 személy birt szavazati joggal. A franciapárt 17 jelöltet állított fel, ezekre 33,154 szavazatot esett, tehát az összes szavazatok 10,87%-a; 6 jelöltjük kapott többséget. Az 1912. évi birodalmi gyűlési választásnál 15 kerületben 354,461 személy adta le szavazatát. A nacionalisták közül ketten nyertek többséget: *Wetterlé* és *Weill*. Az összes szavazatok 6,42 százaléka esett a francia érzelműekre. Ha ezt az eredményt az 1874. évi választásokkal egybevetjük, úgy nyilvánvaló, hogy az elzász-lotharingiai nép, a maga összességében, a 4 évtized alatt álláspontját teljesen megváltoztatta és a Németországtól való elszakadást magától elhárította.

Az elzász-lotharingiai tartománygyűlésnek 1917. évben történt megnyitásánál a második kamara elnöke a következő szavakkal vezette be a tanácskozásokat: „Az elzász-lotharingiai nép a maga túlnyomó többségében semmiféle háborút nem kíván, s ezt a háborút sem akarta. Kívánja ellenben államjogi állásának kiépítését és a német birodalomhoz való tartozandóságának véglegesítését. E tekintetben a háborúnálunk mit sem változtatott. Vajha mielőbb a béke eljönne!” Az első kamara elnöke az ülés bezárásánál ezt mondotta: „Mi ezt a háborút nem akartuk, a mi népünk nem táplál más kívánságot annál: maradjon minden a réginek! Meg vagyunk arról

TÁRCA.

A horgászatról.

Irta Mikrosz Béla.

A halászbótnek definícióját így adta valaki: a halászbót egy hosszú pálca, melynek egyik végére zsinór van erősítve horoggal és csalétkel, a másik végét pedig kezében tartja egy — naplopó. A definíció nem igen hízeleg a horgászköznak s hozzá igazságtalan is. Igaz, hogy a horgászbótól magából nem lehet megélni, még kevésbbé hadimilliókat szerezni, de nem is megy az kenyérkereset-számba. A horgászbót csak szórakozást nyújt s az a kereskedő, kit hétköznap üzlete lefogva tart, vagy a hivatalnokféle, ki hivatásánál fogva ülő életmódot folytat s íróasztalához láncolva aktaport nyelni kénytelen, helyesen teszi, ha e sportot választja, használ vele, ha nem a zsebének, de egészségének, mert a horgász sokat mozog a szabad levegőn. *Mozog?* Megmosolyogják e szót azok, akiknek az a balhitűk, hogy a horgászbót egy helyen való ügyelgésből s egy pontnak, t. i. a dugasznak, bamba, merő bámulásából áll. Pedig dehogy van az úgy, legalább a légyhorgászbót egyáltalán rá nem illik.

A horgászbótnak két neme van, aszerint,

amint a halat a fenéken, avagy a víz színén kívánja fogni. A *fenékhorgászbót* rendszerint ólomgolyóval megerthelt s élő állatkával, pl. földi gilisztával felszerelt horoggal történik. Lassú folyású mély vizekben horgásznak így, a csalétek a fenékre leszáll s ott marad vesztve. A halnak elég alkalma van az új jelenséget szemügyre venni s vizsgálat tárgyává tenni. Előbb óvatosan megszaglássza, megforgatja s ha ínyének megfelel s nem vesz észre egyéb gyanús körülményt, bekapja. A halászbót e neme nem igen hálás; leginkább kétes értékű, szállás, fehér halat lehet vele fogni.

Az igazi halász-sportsman a szikláról-sziklára vígan szökellő patakokhoz fordul, vagy nagyobb folyókhoz is, de ezeknél a sebes vízfolyáshoz, az árhoz tartja magát. E helyeken olyan halak tartózkodnak, melyeknek táplálékát a víz színe fölött repülő, avagy a vízbe esett s ezáltal tovasodott legyek és rovarok képezik. Felesleges magyaráznom, hogy ezen halak nyílsebesen kapnak a határon felbukkanó legyek, álcák, bogarak után, mert a préda a vízen meg nem áll, tovább úszik az s a késedelmeskedő halnak fel is kopna az álla, fűgőbb társa elkapná orra elől. Az így táplálkozó halak a szalmonidák (pisztrángfélék) családjához tartoznak s a halak arisztokráciáját képezik. Leg-

inkább tekintetbe jő itt a *pisztráng* és a *tomolykó* vagy, Herman Ottó szerint, *pénzes pér*.

A pisztrángot patakokban leginkább földi-gilisztával, a nagyobb példányokat kis halacs-kákkal fogjuk, legyekkel itt nem sokra men-nénk, mert a patakok partja többnyire fákkal, bokrokkal be van növe s így a legyet dobni nem lehet. A folyókban érvényesül az igazi halászbót, a *légyhorgászbót*, t. i. a horgászbót mesterséges legyek segítségével. A halászbót vastagabb végire van erősítve a kerék, mely 20—30 méternyi hosszú zsinórt vesz fel, ezen zsinór végigfut a horogbóton egymástól megfelelő távolságban alkalmazott gyűrűkön, úgy hogy a zsinór a kerék segítségével tetszés szerint hosszabbra, vagy rövidebbre tehető. A zsinórra jó az előzsinór, mely körülbelül másfél méter hosszú. Ezt a selyembogár beléből készítik s a vízen átlátszóznak kell lennie. Erre jön aztán két-három mesterséges légy, haj-finomságú selyembelen.

Így felfegyverkezve a horgász vagy a part-ról dobálja a zsinórt a vízbe, vagy ha nagyobb eredményt akar elérni, minthogy a tomolykó és pisztráng a víz sodrában tartózkodik, be-megy a vízbe maga is. A dobás s a zsinórnak a vízbe való vezetése magában véve is egész studium, annak magyarázatába itt nem bocsát-

győződve, hogy Elzász-Lotharingia bódgólását csak a német birodalommal való kapcsolatban találja fenn."

A nacionalisták erősségének tartott Colmar város képviselőtestülete Németország császárához feliratot intézett, mely ezeket a szavakat tartalmazta: "A császárhoz és birodalomhoz rendületlen hűségben mint németek és elzásziak a leghatározottabban az ellen fordulunk, hogy minket idegen hatalom «felszabadítani» akarjon."

Foglalkozik a röpirat az 1871. évi február 17-ikén a francia nemzetgyűlésen történetekkel. Elzász és Lotharingia 29 kerületének képviselői a Keller E. képviselő által benyújtott deklarációban — egyhangulag — protestáltak Felső- és Alsó-Elzász és Lotharingia megyéinek (departement) átengedése ellen. De Thiers a deklaráció ellen fordult, kijelentvén, hogy elfogadás esetén a béketárgyalásokat lehetetlen volna folytatni, mert meg volna kötve a keze. Erre a nemzetgyűlés a deklaráció fölött napirendre tért. A képviselők nagy többsége közönnel fogadta az elzász-lotharingiai megyék elvesztését; azt mondták maguk között: "ezek az elzásziak mindig németek voltak; elvégre is a porosz csak tulajdonát vette vissza". A nemzetgyűlés később elfogadta a békekötés javaslatát, ezek alapján jött létre a frankfurti béke, mely Elzász-Lotharingiát örökre — a „perpetuíté” — a német birodalomhoz csatolta.

Érdekes az angol sajtó állásfoglalása a porosz-francia háború folyamán.

DAILY NEWS, 1870. aug. 20.:

"Kétszáz évvel ezelőtt XIV. Lajos ellopota Elzászt. A tolvajlás tárgyát el lehet talán birtokolni, de a visszaszerzés joga nem évül el. Elzász lakossága német — leszármazás, nyelv és életmódja által. Franciaország többi tartományai alig tekintik őket franciáknak."

TIMES, 1870. szept. 7.:

"Elzász-Lotharingia visszavétele, melyet a békekész németek igényelnek, a béketárgyalás jogos alapja. A mi tanácsunk az, hogy Franciaország lehetőleg gyorsan egyezzen meg Némethonnal, ha

mindjárt az említett területvesztés a béke feltételeit képezi."

SATURDAY REVIEW, 1870. szept. 10.:

"Az angol kormányzat abbéli nézete, hogy a németek szabadon vehetnek annyi francia területet, amennyit csak kérhetnek s amennyit tanácsadóik katonai biztonságukhoz szükségesnek tartanak, az egyedül helyes nézet."

Közvetlenül a világháború előtt, 1913. évben egy előkelő angol államférfi Németország álláspontját jogosnak jelentette ki s ezzel a sokat ócsárolt német „militarizmust” találóan jellemezte. Így szólt:

"A német hadsereg nemcsak a német birodalom fennállása végett szükséges, de éleltszükséglete a német nemzet létezésének és önállóságának, mert Németországot oly népek környezik, kiknek mindegyike éppoly hatalmas hadsereggel bír. Németországot külföldi ellenségek oly gyakran megrohanták s pusztították, hogy joggal védekeznek mindenféle veszélyes eshetőség ellen."

Az angol államférfi, aki ezeket a szavakat 1913. évben mondta, ma Angolhon legjelentősebb államférfia s intézi országa sorsát. Neve — Lloyd George!

Aprópénzhiány orvoslása.

Egész kalamitássá nőtte ki magát a gazdasági közforgalomban az aprópénzhiány. Volt idő, hogy a kétkoronásokat négyfelé is szakgattuk; most újabban a régi jó krajcár ritkaságszámba megy, a nikelpénz is nagyon megfogyatkozott.

Az Iglón megjelenő SZEPESI LAPOKban dr. Maresek Tibor praktikus eszmét vet fel, azt t. i., hogy a városok maguk orvosolják a bajt városi pénz forgalombahozatalával.

Az érdekes cikkből közöljük a következőket:

"Az aprópénzhiány háborús időkben több oknál fogva általános baj és addig, míg a háború tart, csak papírpénzzel lehet rajta segíteni. De hogy hogyan, azt a praktikus németek mutatták meg már két évvel ezelőtt. A németek ugyanis nem a Reichsbanktól várták, hogy papír-aprópénzt adjon ki, hanem minden

nagyobb város maga tette azt. És így ott városi pénzek vannak forgalomban csak úgy, mint ahogy sok katonailag megszállott városban is megvolt, illetve megvan ez.

Bár nálunk Magyarországon is nyomasztó ez az aprópénzhiány, mégis eddigelé csak egyetlen egy város akadt, amely ily módon segít: Sopron. Ott ez év július 1-jétől 50- és 20-filléres városi papírpénz van forgalomban. És alig hogy a papírpénz ott megjelent, volt bőven váltanivaló.

Ezt az eljárást ajánlanám Igló város illetékes tényezőinek figyelmébe. Készítsessen Igló városa (esetleg egymással szövetkezve a szepesi városok) 50- és 20- (nem 25-) filléres papírpénzt, mely a város, illetve megye területére egy-két évre érvényes volna.

A városi papírpénz, amilyen praktikus, olyan jövedelmező is. Mindenesetre van vele egy kis kiadás, t. i. a klisé és nyomás költsége, de másik oldalon ott a nagy jövedelmezőség, jóformán senkinek sem a kárára.

Már maga az a tőke, amit a forgalomban lévő pénz fedezete reprezentál, gyümölcsözően hadikölcsönben elhelyezve szép kamatot hoz; azután tiszta haszon az elröngyölödött, elveszett, elégett papírpénzek fedezete. És nem kicsinylendő az a haszon sem, amit a gyűjtők hoznának; mert azt hiszem, sokan lesznek, kik a háború emlékére egy-egy iglói papírpénzt el fognak maguknak tenni, sőt külföldi gyűjtők és múzeumok is szívesen adnak 50, illetve 20 fillért egy darabért.

KÖZJÓTÉKONYSÁG.

A hadiárkvért.

Miként már mult számunkban jeleztük, ezévi július 1-jéig, 2 1/4 évi gyűjtés, illetve adakozás után a hadiárkvak alapjára befolyt: Sárosvármegyében... 100,000 kor.

Ugyanakkor:

Zemplésvármegyében	50,400
Árva-	42,000
Szepes-	22,000
Abauj-Torna	12,000

Sárosvármegye azon nemesszívű polgárainak, kik már eddig adakoztak, nem kell restelkedniök.

Azok pedig, kik még nem, vagy nem a

kozom. Elég itt annyit megjegyezni, hogy legjobb a zsinórt a horgász állásától kissé felfelé dobni s a víz által lesodortatni. Egy helyen legfeljebb 2-3-szor szabad dobálni, a víznek folytonos ostorozása csak elriasztaná a halakat. Ha van ott hal s ha konveniál neki a csalétek, rendszerint már az első dobásra nekimegy, — ha nem éhes, hiába is kínálnák. Ebből következik, hogy a légyhorgász egy helyen soká nem időzhet és folytonosan mozognia kell.

Odáig vinni a dolgot, hogy a hal harapjon, nem nehéz, ez a kezdőnek is sikerül. De ha egyszer a legyet megragadta, a vízből kiemelni s szárazra hozni a halat, különösen a nagyobb példányt, az már a magasabb horgász-művészethez tartozik. A szobalégnél is kisebb, parányi műlegyekre nagy horgot alkalmazni nem lehet; aztán a tomolykónak szája körül finom puha húsa van, rántás által kiszakítaná a horgász a horgot a szájából. Ki kell a halat előbb fárasztani s evégből feszült

zsinórral a vízfolyással lefelé vezetni, így a hal saját elemébe fúl.

Haldús vidéken, ha a tomolykó jól felszáll, egy napon tömördek halat lehet fogni, igaz, hogy máskor meg üres kosárral tér haza a horgász, ha tán az időjárás nem kedvez; pisztráng és tomolykó egyáltalán nagyon szélsőséges halfaj.

Sáros folyói, a Tarca, a Szekeső, a Hernád, sajnos, nélkülözik a nemes halat; Eperjes horgásza ha pisztrángot, tomolykát akarnak fogni, Orlóra zónáznak s a Poprádban próbálnak szerencsét, de ha nagyobb eredményt akarnak elérni, Liptóba rándulnak. A kristálytisza vízű Vág és mellékpatakjai a horgászok Eldorádója.

John Horroks a következőket írja a légyhorgászatról, "Die Kunst der Fliegenfischerei" című könyvében:

"A vidéki élet más férfiszórakozásai talán nagyobb izgalmat okoznak, de egy sem kíván nagyobb ügyességet, egy sem veszi jobban

igénybe a testi-lelki edzettséget s gyakorlottságot. Gyors tekintet, minden benyomásra élénken visszaható agy, a kéznek gyors és finom tevékenysége, a tapintás és hallás érzékének éles volta, fizikai kitartás, a türelmetlenségnek folytonos leküzdése és fáradhatlan figyelem a légyhorgászatnál nélkülözhetetlen tulajdonságok. Csodával határos, ha látjuk, hogy liliputi-aproságú horgocskák, hajfinomságú selyembogárbélszárak s egy horogbot, melynek fa- és nádalkatrészei részben alig vastagabbak egy hollótollszárnál — a legerősebb folyami halak fogásához használnak. Felismerjük itt a művészet diadalát a természeti nyers erő s hatalom fölött."

Végezetül álljon itt egy *sajátsüetű*, a halászati élményekből vett versecském. Régen volt, hogy a Zólyomvármegyében elfolyó Garam mentén hódoltam a horgászat sportjának, akkoriban olykor a lantot is pengettem. Ha megkapott egy-egy ötlet, rímekbe szedtem.

MEGNYILT a legválogatottabb irodalmi művekből összeállított, teljesen új **nagy**
KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!

NÉMETH JENŐ

könyv-, papir- és zeneműkereskedése,
díszműárúk és fényképészeti kellékek
nagy raktára

EPERJES, Főutca 78. Telefon 2-26.

t. És így ott
ban csak úgy,
szállott város-
ez.
is nyomasztó
eddigelé csak
ily módon
1-jétől 50- és
forgalomban.
megjelent, volt

ó város illeté-
zíttesen Igló
ezve a szepesi
filléres papir-
ye területére

en praktikus,
etre van vele
nyomás költ-
y jövedelme-
kására.

forgalomban
ümölcsözön
kamatot hoz;
dott, elveszett,
nem kicsiny-
rűjtők hozná-
ek, kik a há-
papírpénzt el
öldi gyűjtők
k 50, illetve

YSÁG.

an jeleztük,
űjtés, illetve
jára befolyt:
100,000 kor.

50,400 "
42,000 "
22,000 "
12,000 "

ű polgárai-
em kell res-

vagy nem a

gyakorlott-
benyomásra
k gyors és
hallás érzé-
a türelmet-
fáradhatlan
özhetlen tu-
látjuk, hogy
ajfinomságú
gbot, mely-
alig vasta-
legerősebb
tatnak. Fel-
a természeti

űtetű, a ha-
kém. Régen
ben elfolyó
szat sportjá-
pengettem.
be szedtem.

NŐ
skedése,
kellékek
n 2-26.

kellő mértékben rótták le köteles hálájukat, elismerésüket a hazáért, érettségük hősi halált haltak árváival szemben: siessenek, adakozzanak mielőbb és minél többet, mert a hadiárvák száma Sárosban már eddig is megállapítottan 1000-et tesz ki; de tényleg sokkal több! Egyre-egyre tehát még 50 korona sem esik! És mit lehet ma 50 koronáért kapni? Siessen mindenki adományával!

- A sárosvármegyei hadiárvák alapja** javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1918. július 30-ikáig a következő adományok folytak be:
- A már nyugtázott összeg ... K. 104,463.37
 - Egyedi Mátyásné Lasztókay Emma pécsújfalu lakos útján Pécsújfalu község ifjúsága által 1918. július 21-ikén rendezett kabaré jövedelme ... 816.22
 - Mankovics Kornél feketekúti g. kath. esperes gyűjtése feketekúti és kormosi hívei körében ... 62.32 (Ezzel adománya és gyűjtése 235 korona 22 fillér.)
 - Gurkó József berzeviczei körj. útján: Kraur Péter 50, Telepák András 2, Gerák János 4, öz. Bajusz Andrásné 2, Szedlák András 2, Gyuricza János 2, Krajnyák István 2 korona, összesen: Fekete Béla lemeszi szolgabíró útján: Szokol Fülöp abosi lakos ... 20-
 - Holénia László felsővízközi tb. főszolgabíró útján: Csarnó község lakosságának adománya ... 41-
 - Sztaurovski János gellerti g. kath. lelkész Szent Antal-persely gyűjtése Amrich Sándor keczerpekléni körjegyző útján: Stofan György keczerkosztolányi lakos leánya lakodalma alkalmából ... 50-
 - Ugyanannak útján: Hlavati Mihály bolyári lakos ... 50-
 - Lubotény község elöljárósága útján: Troscsák Péter orlói lakos erdei kárterítés címén ... 50-
 - Nussbaum Manó palocsai lakos ajánd. Schultz József zborói körjegyző a körében kiosztott petróleum elosztásakor befolyt összeg címén ... 250- (Ezzel gyűjtése 1144 kor. 20 fill. emelk.)
 - Schütz Emil szemelnyei körjegyző útján: Masicza János kárdij címén ... 20-
 - Ifj. Körtvélyessy Adám hernádszent-istváni s.-jegyző útján: Tomaskovics Györgyné kavocsáni lakos ... 10- (Ezzel gyűjtése 409 korona 55 fillér.)
 - Verdon Elek kapisói körjegyző útján: Olexa János, Larsó Mihály, Korba Ilona és Miga Miklósné kapisói lakosok à 5 korona ... 20-

Mert csak ötlet volt az, ami tollam hegyére tolult, nem kell mindjárt holmi hűtlenségre gondolni. Honny soít, qui mal y pense. Nem von le talán értékéből, feltéve, hogy van értéke, hogy Schiller és Göthe nyelvén van tartva, történt ez a pointje kedvéért. A szövetség-mélyítés ellenzői, remélem, nem fogják bojkott alá fogni az EPERJESI LAPOK-at amiért egyszer, kivételképen, német poémának adott helyet kolumnáin:

Der Backfisch.

Ich treib' in freien Stunden
Den edlen Angelsport.
Am Granfluss hab' gefunden
Für mich den besten Ort.
Bewährt sind meine Angeln,
— Methode Limerick —
An Beute kann's nicht mangeln
Ich ködre mit Geschick.
Seht ihr zur Gran mich kommen,
Seid Fischlein auf der Hut!
Manch schönes Stück entnommen
Hab ich der blauen Fluth.
Und sämtliche Fischarten
Sind meiner Angel recht,
In meinem Fischkorb schaarren
Sich Barsch und Schied und Hecht.
Doch was mir jüngst passiret,
Ich weiss nicht wie es kam,
Ein Backfisch ungeniret
Mich selbst gefangen nahm.

- Moskovics Izrael töltszéki körjegyző útján: Fulyán község fiatalsága ... 10-
 - Kocs Antal alsóhímesi g. kath. lelkész által egy lakzin gyűjtött összeg ... 20- (Ezzel adománya és gyűjtése 104 kor. 58 fillér.)
 - Podhajeczky István felsőfenyvesi g. k. lelkész által gyűjtött összeg ... 64-
 - Wieszt Gyula bártfavidéki körjegyző útján: Hosszúrét község lakosai ... 14-
 - Gurko József berzeviczei körjegyző útján: Ifj. Jaczuszko György berzeviczei lakos ... 50- (Ezzel gyűjtése 2082 korona 43 fillérre emelkedett.)
 - Semsey Klári, Kádas Eszter, Pollák Rezső, Zsakarovszki Margit, Krafcsik Anna hedrii lakosok által rendezett kabaré jövedelme ... 16.10
- Összesen: K. 106,126.01

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Együttal a mélyen tisztelt **adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és sikeres fáradozásukért** — a hadiárvák nevében — hálás köszönetet mondok.

Eperjes, 1918. július 31. DR. MÁRIÁSSY BÉLA s. k., Sárosvárm. árvaszékének elnöke.

Az eperjesi hadiárváknak az Eperjesi Bankegylet 200 kor.-t és Lillia Zsigmond gyermekei színlelőadásuk jövedelmekép 137 kor.-t adományoztak.

A Vöröskeresztnek. A Vöröskereszt-egylet eperjesi fiókjá javára a következő nemes-szívű adományok folytak be: 119-20 kor. házi-asszonyok koronás adománya július hóra, 49-50 kor. Molcsányi Mihály g. kath. lelkész Pusztamező, amelyekért hálás köszönetet mond: öz. Semsey Boldizsárné elnök, Vogel Béla pénztáros.

A somi özvegyek és árvák javára a 67. gy.-ezr. 7/40. menetszáradának legénysége 27 koronát gyűjtött.

SZÉCHENYI-KÖR.

Fejedelmi adomány. Körünk nagynevű alapítója és védnöke, dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t. öngyméltósága újabban is fényes bizonyítékát adta annak, mennyi jóindulattal és szeretettel viseltetik Körünk iránt, milyen nemes érzéssel karolja föl a magyar kultúra, szent ügyét: Körünk 40-éves évfordulója alkalmából alapítótagsági díját újabb 1000 ko-

Ein Backfisch flink und munter,
Das Aug' von seltner Pracht,
Er hüpfte auf und unter
Und hat mich angelacht.

Sein Blick wie Maiensonne
Und zierlich die Gestalt,
Mein Anglerherz vor Wonne
Erbehte mit Gewalt.

Flugs war ich, ihn zu fangen
Mit meiner Angeln da,
Doch blieb ich selber hangen
Fragt nicht wie es geschah.

Mein Blut gerieth ins Rollen,
Ich taumelt' wie berauscht,
Da waren unsre Rollen
Nur allzubald vertauscht.

Ich fiel in süsse Netze
Und zapple seit der Stund,
Und bei der langen Hetze
Blieb mir das Herze wund.

Was er nur mit mir machte!
Ich folg ihm willig, stumm.
Der Backfisch führet sachte
Mich an der Nas' herum.

Ein Ehemann und Vater,
— Wie wird das enden nur? —
Wie ein verliebter Kater
Folgt' ich der süssen Spur.

Drum Freund im Angelsporte
Vernimm's und merk es fein:
Mags ködern jede Sorte,
Den Backfisch — lasse sein.

ronával emelte. Körünk elnöksége és minden tagja hálás köszönettel és soha el nem múló hálával fogadja szeretett Védnökünknek e fejedelmi adományát.

Új alapító-tag. Theisz Ármin 200 koronával a Kör alapító-tagjainak sorába lépett. Nagylelkű alapítványáért a Kör elnöksége ezúton is hálás köszönetet mond.

SZINHÁZ.

Thália temploma sokáig volt zárva Eperjesen. Már pedig a színészet, ha hivatása magaslatán áll, nagyon fontos tényezője a kulturának. A nemes eszmék, a tisztult erkölcsi felfogás szinte észrevétlenül lopózik be az ő révén ezer és ezer ember lelkébe, lángra lobbantja a hazaszeretet szent tűzét. S a mai válságos napokban, e véres zivatar közepette agyongyötört lelkünknek, aggodalmaktól, reszketéstől vergődő szívünknek valóságos jótétemény, ha megfürödhetik abban a szebb, verőfényesebb levegőben: a művészet, az idealizmus világában. Ezért üdvözlöljük e helyről is szeretettel Thália papjait és papnőit: Kiss Árpád színigazgatót és társulatát, akik kéthavi vendégszereplésre városunkba jöttek. Az egész társulatot még nem ismerjük s így végleges kritikát nem gyakorolhatunk fölöttük. Azt azonban az előadandó darabokból, az igazgató egyéniségéből máris megállapíthatjuk, hogy intelligens, nemesen gondolkodó, törekvő szintársulattal van dolgunk.

Megnyitóul Herczeg Ferencnek „A két róka” című darabja került színre ügyes rendezésben, helyes összejáttékkal. Simkó Gizi mint Cecil kétségtelen jelét adta ugyan művészi tehetségének különösen néhány jelenetben, de nézetünk szerint Herczeg Cecilje egészen más asszony. Sokkal több benne a kacérság, a szenvedély, a ravaszság. Ez az asszony csupa szellem, csupa rejtély, csupa érzés. Behr Matild mint Lenesi nem volt eléggé kislányos, elége naiv, mint tűzről pattant fiatal menyecske igen jól adta szerepét. Horváth József Pál szerepében eleinte nehézkes volt, a darab folyamán azonban teljesen belelélt magát s nagyon jól játszott. Galitzky Kálmán Trill-jében nem volt elég elegancia, több nyegleséget vártunk tőle. Sándor szerepében Thuróczy Gyula kifogástalan alakítást nyújtott. Diszkrét és fess volt, beszédjéből élenken ki lehetett érezni a mélységes szerelmet, a fájdalmas csalódást, a kínos gyöttrődést, a régi szerelmi láng fellobbanását s a viszonzott, elvesztettnek hitt szerelem boldogító erejét. Minden szereplőnek kiváló előnye, hogy tisztán, érthetően beszélnek. — Előadás közben nagyon bántó volt, hogy a közönség egyrésze a legnagyobb, legmegrendítőbb jeleneteknél belekacagott a darabba, kétségtelen bizonyítékát adva ezzel annak, hogy nem állanak az intelligencia legmagasabb fokán s hogy egyáltalán nem értették meg a darabot.

Csütörtökön és pénteken a „Románca” került színre, Edward Scheldon-nak ez a nagyon népszerű darabja, melyben van valószerűtlenség is, de sok benne a poétikus, lebilincselő részlet. Rita Cavilini operaénekesnő szerepét Simkó Gizi adta. Meglátszott a játékán az elmélyedés, a nemes ambíció, a rutin, nagy hatást is ért el. Tetőpontját érte el ez a hatás a II. felvonás nagy jelenetében. Az erős drámai jelenetekben azonban néha mesterkéltség, hangja is elcsuklik; szeméjátéka se természetes olykor. Tom Armstrong érdekes szerepében Thuróczy újabb babérokat aratott. A nagyapó szerepében nagyon kedves volt, a fiatal pap szerepét fényesen adta. Határozottan kiváló tehetség, nagy intelligenciával, kitünő előadóképességgel, nemes ambícióval. Behr Matild nagyon helyes és bájos volt Suzette szerepében. A sikerben kétségtelen része volt Horváth József-

nek is (von Tuyl). Általános, jóleső élénkséget keltett P. Torday Etel és Kendi páros jelenete, akik valóban otthonosan mozogtak a színpadon s nagyon ügyesen, kedvesen adták vissza reminiscenciájukat régi művészi dicsőségükre. Szombaton a „Mágnás Miská“-t adták. Erről a jövő számban.

Heti műsor: Hétfőn „Parasztbecsület“, opera és „Budoirok királya“; kedden „Elvált asszony“; szerdán „Kóristalány“, operett-újdoncság; csütörtökön „Eva“; pénteken „Hölgyek öröme“ (csak fenőtteknek); szombaton este „Aranyfácán“, operett-újdoncság; délután „Az a huncut kéményseprő“, gyermekelőadás, mérsékelt helyárrakkal; vasárnap este „Falurossza“, délután „Kóristalány“.

A színházi iroda közleményei. Szombaton délután gyermekelőadás lesz a városi színházban. Színre kerül a Vígszínház nagyszerű gyermekdarabja: „Az a huncut kéményseprő“. Erre a szívet-lelket felderítő pompás bohóságra, amelyen a gyermekvilág hangos kacagással fog szórakozni, előre is felhívja az igazgatóság a szülők figyelmét. Az előadás mérsékelt helyárrakkal lesz megtartva.

HIREK.

Levél Révfülöpről, a Balaton mellől.

1918. július hó végén.

Nem akarok reklámot írni kis nyaralóhelyünkről, nem akarok ma vagy ezidén idecsábítani senkit sem, csak ismertetni szeretném. Hátha akad olyan felföldi ember, aki csendet, békét keres a Balatonban való fürdőzésen kívül, elvonultan a világ zajától pihenni vágyik néhány héten át; az tudja meg, hogy ezeket a feltételeket itt megtalálja.

Révfülöp, mint neve is mondja, régóta rév volt, azaz innen keltek át a somogyi partokra, innen vitte át a komp az átkelni akarókat a túlsó partra. Az utóbbi évek óta gőzhajócska közlekedik Révfülöp és Boglár közt, de csak a nyári hónapokban. Itt van a Balaton legkeskenyebb kiterjedése. Innen fel- és lefelé tágul a medencéje. Boldogabb időben, azaz mikor a Balatoni Gőzhajó-Társaságnak elég köszene volt, Siófok – Balatonfüred – Révfülöp – Keszthelyre járt gőzhajó, ma azonban itt is inség uralkodik, nem járnak az ú. n. hosszújárati hajók, hanem csak a helyiközlekedésűek, vagyis Siófok és Füred, Révfülöp meg Boglár között.

Révfülöp nem összefüggő község; körülbelül két kilométernyi hosszúságban elvéve lát az ember vincellérházat – pincének nevezik itt – és villákat. A villák nem sorakoznak egymás mellé, mindegyik külön áll és mindegyiket szőlő veszi körül. 3–4–5 szobásak és mindegyike csak egy családnak szolgál lakóhelyül, mindegyiknek van szép verandája is. Aki mással nem akar érintkezni, az otthon marad verandáján, ül, olvasgat vagy dolgozat, a fürdő után ismét hazamegy és nem kell, hogy barátkozzék. Aki a társaságot szereti, talál elég szórakozást a fürdőtelepen vagy a szép molón (a kikötőn) a fürdővendégekkel való érintkezésben. A gőzhajótársaságnak gyönyörű szép, emeletes háza van; ennek emeletén van a kaszinó, olvasó-, játék- és hálóteremmel.

Még 2–3 évvel ezelőtt a szásonban is lehetett lakást kapni, ezidén már: húsvétkor elfoglalták az összes villákat, úgy hogy sok nyaraló pincét választott lakóhelyül. Ilyen pincének a borospincén kívül nagy konyhája és rendszeren egy teljesen berendezett lakószobája van; legtöbbször cseréppel fedett, bár látni még itt-ott nádfedeles prészházat is. Rendszeren a vincellér lakik benne, de sok az olyan pince is, amelyet a tulajdonos magának építtetett és nyáron át kiad.

A szőlőt a tulajdonosok vagy vincellérek

gondosan ápolják, hisz ez az ő kenyereük itt. Szántóföldet keveset lát az ember; ha van, rendszeren kukoricát termesztenek, ez jobban fizet ebben a vörösesbarna agyagos földben, mint a búza. Amerre a szem ellát, csupa szőlő és szőlő. Öröm nézni, milyen szépen áll ez évben a szőlő. Lesz – ha valami jégverés vagy más csapás nem éri – bő szüret az őszszel és pénz el majd a balatonmelléki zalai ember. A többtermelés elvénél fogva sok helyütt babot, paradicsomot, paprikát és káposztát ültetnek a sorok közt; ez is szépen fizet: megtermi a vincellérnek a télre való ételmezt.

A szőlőt rendszeren gyümölcsfák szegélyezik; van cseresznye-, meggy-, barack-, körte-, mandulafa elég, de kevés az idén a gyümölcs. A tavaszi aszály nem engedte kifejlődni a termést és a „balatoni szél“ lerázza a félig érettet. Itt-ott volt barack szépen és lesz körte, alma is; de több is lehetne.

Szép hely ez: változatos látóképet nyújt; de a legszebb mégis a Balaton. Két fürdőtelepünk van, ahol a deszkából épített és szoroson egymás mellé álló kabinokból lép az ember a hűsítő hullámokba. Az újabbnak „strandja“ is van, a kabinok előtt t. i. finom balatoni homokban ülhet vagy járhat a nyaraló. A víz kezdetben sekély, csak tovább és tovább menve lesz mélyebb és mélyebb; tehát kis gyermek is fürödhetik benne. A gondos mamák viszik is a 2–3–4 éves babjukat bele, hadd erősödjének, edződjének. Van csónak is az evezni akaró rendelkezésére, vitorlása azonban egy nyaralónak sincs, mert a legtöbbször a polgári rendből való. Van ugyan egy kegyelmes urunk is (ny. altábornagy), több méltóságos és nagyságos úr (áll. hivatalnok vagy bíró), de ezeknek sem futja, hogy jachtot tarthassanak hozzáértő matrózzal. Néha le-lerándul egy-egy vitorlás Földváról vagy Füredről, de ez is inkább csak mutatóba jön.

Drága-e Révfülöp? Bizony drága, mint ezidén minden fürdő- és nyaralótelep. Mindent jól kell megfizetni. Mint hallottam, egyik szőlőnkben, a Hullámban pensiót is adnak napi 40 koronáért, de ez aztán jó és kiadós. A nyaralók otthon főznek; lisztet magukkal kellett hozniok, no meg cukrot, kávé stb.; zöldséget, főzeléket lehet itt a kertészetben kapni, húst meg vagy a szállóban 20 koronáért vagy a szomszéd Kővágóörsön 18 koronáért különkint. A tej ára 3 kor.; baromfit a helybeliek nem adnak el, – a kofa 60 koronát is kér egy pár nagyobbacska csibéért. A megélhetés drágább, mint Eperjesen; de azért van ám Balaton!

Sárosi Kálmán.

Kitüntetés. Ófelsége a király Laczus Andor cs. és kir. tart. számvevő-hadnagyának, érdemei elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szalagján.

Szülők öröme. Kettős öröm érte Szutórisz Frigyes evang. főgimn. tanárt és nejét gyermekeikben: Margit leányukat az evang. egyház mult hó 14-ikén a helybeli polg. leányiskolához kézimunka- és rajztanítónővé, Dezső fiukat pedig Szepesbela rendezett-tanácsú város képviselőtestülete mult hó 27-ikén főjegyzőjévé választotta.

Dr. Rácz Dezső kórházi rendelő-orvos, urologus, rendelőjét a Fő-utca 122. számú (Müller-féle) házba helyezte át.

Eljegyzés. Balpataky Esztert, dr. Balpataky Imre kir. közjegyző leányát eljegyezte Majos Pál Beregszászról.

Venetianer Artur eljegyezte Kohn Frida úrlányt Budapestről.

Friedmann Rózsikát eljegyezte Hoffmann Sándor.

Modern kölcsönkönyvtár. A könyvirodalom legújabb termékei a Stehr-féle könyvkereskedésben kölcsönbe kaphatók.

Halálozás. Pfann Ferenc eperjesi vendéglős mult hó 31-ikén, 48-éves korában elhalálozott.

Beiratás az állami *kisdednevelő-intézetbe* aug. 5-ikén, hétfőn d. e. 9 órakor lesz Rózsa-utca 11. szám alatt.

Méhészkeleti tagokhoz. A Felsőmagyarországi Méhészegyesület a dohánymennyiséget a Sárosvármegyei Méhészkeleti tagjai részére a sárosvármegyei kir. tanfelügyelőséghez megküldötte. A rendelkezésre álló mennyiséghez képest egy-egy tagnak öt csomag pipadohány jut. Egy csomag dohány ára 30 fillér. Csupán azon tagok részére juttatható dohány, akik a f. évi tagsági díjat befizették, miért is mindazoknak, kik a dohányért jelentkeznek, a tagdíj kiegyenlítését igazolniok kell. A járuló dohány augusztus 16-ikáig veendő át a kir. tanfelügyelőségnél Eperjesen, Szilvay János-utca 7. szám alatt.

Budapestről érkezett elsőrendű angol és francia *szabónő* úrhölgyekhez ajánlkozik házhoz, esetleg otthonra. Lakáscíme: Eperjes, Deák Ferenc-utca 23.

Közyűlés. A M. Kárpátgyűlés aug. 4-ikén, vasárnap d. e. 1/2 11 órakor Ótátrafüreden tartja rendes évi közgyűlését. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. Az egyesület zárószámadata és a számvizsgáló-bizottság jelentésének előterjesztése. 3. Az osztályok évi jelentése, számadása és költségelőirányzata. 4. Az egyesületi múzeum évi jelentése, számadása, költségelőirányzata. 5. Az egyesület jövő évi költségelőirányzata és munkaprogramja. 6. A Magy. Kárpátgyűlés új alapszabályai tervezetének tárgyalása. (A központi választmány a közgyűlést megelőzőleg d. e. 9 órakor tartja szokásos előkészítő gyűlését.)

Táncmulatság. A kisszebeni cs. és kir. tartalékkórház tisztikara augusztus 4-ikén, vasárnap este 9 órakor a kisszebeni Kénfürdő helyiségeiben kabaréval egybekötött táncmulatságot rendez. A mulatság tiszta jövedelme a hadiárva javára fog fordíttatni.

Valódi Numa Dupuy-féle búzapác kapható Luchs Ede és Társa vasüzletében.

A m. kir. budapesti 1. honvédszázred rokkant-, özvegy- és árvaalapkezelősege felkéri rang- és rendfokozatkülönbség nélkül az ezred sebesülés, betegség vagy hadifáradalmak következtében megrokkant tagjait, elesett hőseinek özvegyeit és árváit, hogy amennyiben segélyre szorulnak, eziránti kérvényüket *szeptember 1-jéig* a m. kir. budapesti 1. honvéd huszár-ezred pót század-parancsnokának Budapest okvetlenül nyújtsák be. A kérvényhez vagyontalansági bizonyítvány csatolandó.

Új bosnyák bélyegek. A bosznia-hercegovinai kormány július 20-ikától 23-ikáig négy napra terjedő időre 10-, 15- és 40-filléres különleges bélyegeket adott ki. E bélyegek darabonként 10 fillér ráfizetéssel árusítandók, a 10 fillér pótdíj „Kais. u. Kön. Karl Fürsorgefond“ javára esik. A 10- és 40-filléres bélyegek királyunk, a 15-filléres pedig a királyné fényképét viselik. Több mint 10 drb egyenként magánvevőknek nem adható. Szükséglet a „Sr. Exc. des Kommandierender General Sarajevo“ (Kais. u. Kön. Karl Fürsorgefond) irodájától kérendő, amely, ameddig a készlet tart, azokat megküldi; a bélyegekért járó összeg a rendeléssel együtt a fentebb jelzett címre küldendő.

Pályázati felhívás. A kisszebeni m. kir. földművesiskolánál október 1-jével megnyíló gazdasági altisztképző két éves tanfolyamára pályázat hirdettetik. Legalább négy elemi végzett, 16. életévüket betöltött egyének, akik a tanfolyamra akár fizetéses, akár állami ingyenes helyre felvételüket kívánják, felvilágosításért fenti földművesiskola igazgatóságához forduljanak.

Dr. Bártfa
zenekö
szetét
énekes
fraziroz
val. M
bert, R
tek, es
„Sevilla
adásáva
szépszá
vészno
ovációt,
művész
dalaiba
közrem
démiku
noff Pre
brillians
fürdőig
Tan
befeje
végződ
Eperjes
áll. tan
mely in
ben is
mehész
földmív
iskolam
kedés
tulajdon
hészeti
titása
használ
készítés
tartós
előmoz
volt hiv
melyen
részéről
oszt-tar
Árpád
érdeklő
Zsigmo
ügyi m
vezetőj
sel vette
nők útj
a vizsg
jesi álla
bártfai
tanfelüg
s.-tanfel
lefolyas
tásána
szonny
mutatva
dés sze
be a sü
tésre, a
kötvé.
Kremni
fáradha
az útm
lyamra
használ
folyam
itteni m
nyertek
kinek r
isk. iga
egy m
melyne
tanfoly
egyéb
adassék
lyamok
hogy a
tése fel

Dr. Baán Achillesné hangversenye Bártfafürdőn júl. 27-ikén. A nagy klasszikus zeneköltők iskoláját, a belcanto nemes művészetét hallottuk dr. Baán Achillesné operanékesnő szubtilis, könnyed előadásában, precíz frazirozásában, leheletszerű pianóival és trilláival. Műsorán Scarlatti, Gounod, Chopin, Schubert, Rossini koloratura-szerzeményei szerepeltek, és különösen ez utóbbi Cavatinájának a „Sevillai borbély” című dalműből való előadásával ért el szünni nem akaró tetszést. A szépszájú és válogatott közönségnek a művésznő magyar népdalokkal köszönte meg az ovációt, alkalmat adva arra, hogy készséges művészetét Kacsóh, Fráter, Dienzl és Székács dalaiban is megbámulhassuk. Az estélyen közreműködött dr. Kovalszky Róbert akadémikus zongoraművész, főhadnagy, Rachmaninoff Preludejének és Liszt Eroicájának virtuóz briliáns technikai interpretálásával. László Lajos fűrdőigazgató, mint mindig, kitűnő kísérő volt.

Tanítónők méhészeti tanfolyamának befejezése. Augusztus 1-jén záróvizsga mellett végződött a tanítónők méhészeti tanfolyama Eperjesen. Az elméleti ismeretek előadására az áll. tanítónőképző-intézet nyújtott helyiséget, mely intézetben a házi-mézesztárk készítésében is nyertek oktatást a hallgatók, míg a méhészeti gyakorlati ismeretek elsajátítására a földművelésügyi minisztérium által létesített iskolaméhes szolgált. Ezen hármassal berendezkedés mutatja teljes egészében a tanfolyam tulajdonképeni célját: a tanítónőknek a méhészeti elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása mellett, a méznek házi-célra való felhasználásának megismertetését mézesztárk készítése által, s ezzel az egészséges, izletes és tartós mézesztárk-sütemények terjesztésének előmozdítását. Ezen közcélú törekvés sikereit volt hivatva bemutatni a megtartott záróvizsga, melyen a m. kir. földművelésügyi minisztérium részéről megjelent Krenedits Ferenc miniszteri oszt.-tanácsos, méhészeti ügyoszt.-vezető, Valló Árpád orsz. méhészeti főfelügyelővel. Meleg érdeklődéssel vett részt a vizsgán Berzeviczy Zsigmond miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztérium eperjesi kirendeltségének vezetője is, aki nemzetgazdasági előrettekintéssel vette programjába a méhészetnek tanítónők útján való terjesztését is. Kiemeljük még a vizsgán jelen voltak közül Dúzs Mária eperjesi állami tanítónőképző-intézeti és Dúzs Róza bártfai áll. polg. isk. igazgatókat, míg a kir. tanfelügyelőiséget a vizsgán Mikó Imre kir. s.-tanfelügyelő képviselte. A szépsikerű vizsga lefolyása után a mézesztárk-sütemények kiállításának megtekintése következett; mintegy huszonnyolc-féle süteménykészítmény volt bemutatva ez alkalommal s azon közmeggyőződés szerzése céljából, hogy mennyire válnak be a sütemények a házi használatra és terjesztésre, a kiállítás sütemény-vásárral volt egybekötve. A süteménykészítés betanító mestere özv. Kremiczky Fröhlich Ilona úrnő volt, aki fáradhatlanul és igaz ambícióval foglalkozik az útmutatás nyújtásával, tanfolyamról-tanfolyamra járva terjeszti a méz házilag való felhasználásának gyakorlati módját. Ezúttal a tanfolyamon mintegy 28 tanítónő vett részt, főleg itteni megyebeliek. A méhészkedésben oktatást nyertek Tihanyi István méhészeti szaktanártól, kinek rövid ideig Wott Béla főtráslaviczi áll. isk. igazgató-tanító nyújtott segédkezet. Ezzel egy másik tanfolyam nyert sikeres befejezést, melynek előzője a tanítók részére rendezett tanfolyam volt. Bár gondoskodás történt, hogy egyéb életfoglalkozással bíróknak is alkalom adassék a méhészkedés megismerésére, tanfolyamok rendezése által, mégis tekintettel arra, hogy a tanítóság útján a méhészkedés terjesztése felette célszerűnek és alkalmasnak tekint-

hető, kívánatos, hogy a most megkezdett ismeretnyújtás évről-évre ismétlődjék, tanítók és tanítónők részére méhészeti tanfolyamok rendezésével. Vármegyénk, miként általános a tapasztalat, felette alkalmas a méhészkedés terjesztésére, mely eddig alig részesült figyelemben. S örvendetes tényként kell megemlítenünk azt, hogy a m. kir. földművelésügyi kormányunk törekvése oda irányul, hogy mezőgazdaságunk ezen iránya vármegyénkben is a lakosság körében terjedjen el, s az nemcsak a közszükséglet kielégítésére legyen eredményes, hanem ezzel a méhészkedés, mint jövedelmező foglalkozási ág, a lakosság anyagi javainak előmozdítója is legyen.

Wick Gyula.

Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság EPERJES Fő-u. 133.
elfogad
új betéteket
takarékpénztári betétkönyvekre és folyószámlára, legelőnyösebb kamatoztatásra.
Visszafizetés előzetes felmondás nélkül.
A bankszakmába vágó összes műveletek legkedvezőbb lebonyolítása.

Az első rögtönítelő bírósági tárgyalás Kassán. Ez év június havában a kassai katonai parancsnokság területén is kihirdették a rögtönítelő bíróságot. A statárium főleg a szökések további elharapozását kívánta megakadályozni. Az első statáriális tárgyalás aug. hó 1-jén folyt le a cs. és kir. hadosztálybíróság Fegyverház-utcai épületében. Vádloktént Hován Gábor, a kassai 34. gyalogezredhez tartozó népfelkelő állt a bíróság előtt. A katonai ügyészség azzal vádolta Hovánt, hogy háromszor szökött meg ezredétől, illetve a harctérre készülő menetelakulatból. Először 1917. aug. 9-ikén, majd 1918. febr. 9-ikén, harmadszor pedig a statárium kihirdetése után július 2-ikén. A tárgyalást Kiszely János ezredes vezette. A vádat dr. Timcsák Aladár főhadnagyhadbíró képviselte, a védelmet pedig dr. Medgyesi István főhadnagy látta el. A tárgyalás során az iratok felolvasása után az ügyben fordulat állott be. Megállapították, hogy az eljárásban késedelem történt és az ügy nem került tárgyalásra a statáriumra előírt 48 óra alatt. Ennek következtében a rögtönítelő bíróság elállott az ügy tárgyalásától és Hován Gábor szökési ügyét a rendes hadbírósi eljárás alá utalta. Így végződött az első statáriális tárgyalás és így szabadult meg Hován Gábor a biztosra várható halálos ítélettől.

Kabaré Pécsújfalu. Pécsújfalu község ifjúsága július 21-ikén táncdal egybekötött jótékony célú *kabarét rendezett*. Mi tudjuk, de a járhatlanabbak kedvéért ideiktatjuk, hogy Pécsújfalu kisközség az Eperjes-orlói vasút mentén, a háború előtt 1007 lakossal. És íme, ennek a kisközségnek ifjúsága *Budai* János Ksod.-vasúti pályaudvar kezdeményezésére magán- és párosjelenetek, zene-, ének- és tréfás számokból egy estét kitöltő, kizárólag magyar nyelvű műsort állít össze. A betanítás, szervezés és vezetésre megnyeri *Egyedy Mátýásné Laszókay* Emma úrnőt s az ő lelkes, buzgó irányítása mellett fényes diadalt arat. Az 1755-ben épült udvarház termét Kornhäuser Adolf a jótékony célra való tekintettel díjtalanul engedti át. A kabarét vezető Kökény Ferenc tanár s a közreműködők: Scholz Blanka, Langer Margitka szavalataik-; Kassevits Oszkár, Serényi István hegedűjátékuk-; Beisetzter K., Gyuriczán I., Kovács L. tréfás jeleneteik-; Lengvárszky Erzsé, Gattmann Anna, Konlé Gyula szindarabjuk-; az Egyedy Mátýásné zongorajátéka által

kisért Budai, Mezei, Langer, Riegelhaupt, Pusztai és Tutoki leánykák énekükkel, Budai Mariska és Lengvárszky Géza kettős jelenetükkel valóban a lehető legjobbat adták s teljes mértékben megérdemelték az őket ért elismerést. Végül Beisetzter, Gyuriczán és Kovács mulattatták a közönséget. Íme, mire nem képes az önzetlen igaz, jó magyar lelkesedés! És nemcsak az erkölcsi diadal kísérte az ünnepélyt: nem maradt el az anyagi sem! Nemcsak a beléptidíjak és a felülfizetések, de a rendezőség női-tagjai által árúsított virágok és sütemények eladási ára is növelte a bevételt, mely összesen 1201 koronát tett ki és tisztán 816 korona 22 fillért juttatott a sárosvármegyei hadiárvaik alapjának. Ilyen eredményt még egy község sem mutatott fel. Vegyen példát Pécsújfalutól az egész vármegye!

Halálos szerencsétlenség. Ifj. Sprach Miklós, feketekúti szül. 16-éves segédgazda Feketekút községben egy forgópisztolyt — amely nem akartj elsülni, — piszkált, a pisztoly valahogyan elsült s a löveg a hasán megsértette, minek folytán az eperjesi kórházba behozták, itten megoperálták, azonban sérülésébe belehalt.

Rendőri hírek. *Elveszett és talált tárgyak.* Július 26-ikán *Bella* Elekne, főkertész neje, fintai lakosnő a Banjaluka dűlön egészen a sebesi vámházig egy fekete bőr retikült, egy Czomba Emma névre kiállított, a Sárosvármegyei Takarékpénztárban elhelyezett 150 kor. 18 fillerről szóló betétkönyvet, 1 pár fehér női cernakeztyút, egy fényképet s különféle irományokat elveszített. *Kubik* István faiparisk. tanuló egy egyfedelű, H. A. monogrammos, belső lapján „Esztergom, Papp Lajos” felirattal, ezüst zsebórát elveszített. *Landsmann* Béla koll. tanuló egy fekete esernyőt talált. — *Lopás.* Özv. *Kucsera* Frigyesné, cukorkaárúsító párnaszolta, hogy az „Uránia”-moziban levő buffetjét ismeretlen tettes feltörte s onnan egy láda cukorkát 1200 kor. értékben ellopott. *Kovács* Illés váltókezelő kárára ismeretlen tettes fehéreneműeket (ingeket, alsónadrágokat, abroszt) 1000 kor. értékben ellopott.

MULATTATÓ.

Rajzok.

(A vicc.) Mélyen tisztelt nagyságos asszonyom! Kedves soraira a legnagyobb készséggel, de csak röviden válaszolok, mert a mi nyomdánk is sínyli a papírinséget. Tehát tárgyra. Nagyságos asszony azt kérde, hogy mikép találok ki és állítom össze ezeket a vicceket, mivelhogy Maga is tud ilyeneket és szeretne egy-kettőt a lap számára küldeni. Oh, mi sem könnyebb ennél. Tegyen nagyságos asszony is úgy, mint én. Én, reggel, azaz délelőtt, mikor a takarítás elül hazulról kinéznek, szedem a sátorfámat és bemegyek a városba, ahol aztán kószálás közben eszembe jut minden latorság és ballépés, amit valaha elkövettem. Noshát, ezekből fundálom ki a vicceket, miknek összeállításánál arra nézek, hogy bennük valakit mindig megcsipjek és hogy a végén a dolog nagyot, legalább is akkorát szóljon, mint egy ostor. De ügyelni kell arra is, hogy a dolog világos, üde, rugalmas, átlátszó mint az üveg és olyan könnyű legyen, mint a pehely. (Majd azt mondtam, mint a fánk. Fánk? Hiszen tűzifák sincs.)

Tegyen tehát nagyságos asszony is így. Reggel, tessék a takarítás elül szintén kószálni — pardon: sétálni — menni és gondoljon azokra a finom kis stiklikre és botlásokra, amiket még lánykorában, vagy netán később is ha elkövetni méltóztatott. Ha az ártatlanságok (?) jól be volnának takarva, az nem baj, tessék róluk a paplant leráncigálni, meglássa, ha úgy cselekszik, a vicc tetszeni fog mindenkinek és nevet rajta majd az egész város.

Ha a vicc csinálásával ennyire már elkészültem, a nyomda előtt a munkát bemutatom még kritikusaimnak is, hogy mit szólnak ők hozzá? Először a feleségem veszi kezébe az

ügyet, mikor is ha észreveszem, hogy olvasás közben az ajka körül a mosoly enyhe vonalkái cicáznak, akkor rendben vagyunk: a páholynak tetszig a dolog! De mit szól hozzá az erkély, a karzat és mindenekfelett a kakasülő? Ők is fizettek, ők is mulatni akarnak és én nagyrabecsülöm e társaságot, sőt, a hangsúlyt mindig náluk akarom elhelyezni, mert ők kedvesek, ők nem egy bágyadt mosollyal, ők pengőpénzzel, lelkes, hangos tapssal fizetnek. Dehát hogy írjak, mi az, ami nekik tetszik? Ezt így tudom meg: kimegyek a konyhába, ahol Zsófi (egész helyre leány) már tudja a rendet, rögtön haptákba áll, összecsapja a meztelen bokáját, a puculást abbahagyja és a cipőt az egyik, a kezét a másik kezében lógatva, velem vitézül szembenéz. Én olvasok, ő figyel. Ha csak annyi a hatás, hogy ő vinnyog és vigyorog, ez még semmi, nem elég, mert ő ezt csak azért teszi, nehogy én azt higgyem, hogy ő buta, nem érti. Ő érti, pedig nem érti. A munkán tehát tovább kell dolgozni, ezt itt szűkebbre, azt bővebbre kell szabni, ide egy vesszőt, oda egy népies kutyafaját kell tenni, így ni, na most már: — Bravó! Zsófi kacag, hahotáz, hadonáz (a fejemet majd megütötte a cipővel), érti már és élvezi!...A szedőgyerek jöhet, a munka kész, vihetik.

Tegyen nagyságos asszony is így. Ámbár — belátom — hogy ami a nagyságos asszony szalonkritikusát illeti, egy kicsit nehéz az eset, mert ezzel, t. i. a férjjel szemben az ördög se ismeri ki magát. Így pl. mindenki azt hiszi, hogyha a férj a feleségét szereti, hogy akkor annak minden sületlenségét helyesli (sőt, meg-eszi) és viszont, ha mást szeret, hogy akkor meg örökösen akadékoskodik és duruzsol. Hát ez nem igaz. Éppen fordítva áll a dolog. Mert ő olyan, ha rosszban sántikál, pláne ha mást szeret, akkor udvarol a feleségének a legjobban. Tudom magamról.

Végre arról amit a nagyságos asszony is utoljára hagyott, t. i. hogy szeretne velem találkozni. Csak ezt ne! (Nem mondom, ez előtt 30 évvel, de most már!?) Nem, ne találkozzunk. Rákjünk tüzet az illúziók oltárán a hazugságnak és csak álltassuk, hitessük magunkat, mert higgye el nagyságos asszony, úgy van az: csak addig van boldogság, ameddig hazugság van! — Inkább száz bizonytalanság, semmint egy bizonyosság!

Kezeit csókolja

Lamos József.

KÖZGAZDASÁG.

Az új termésrendelet hibái; hogy tűnik el majd az új termés.

A hosszú vajúdas után végre megjelent kormányrendelet és végrehajtási utasítás az egész országban általános csalódást okozott. Sem a termelők, sem a fogyasztók nincsenek megelégedve a kormány intézkedéseivel, amelyek felette korlátlan hatalmat biztosítanak a Haditerménynek. A rendelet labirintusában lehetetlen eligazodni: valóságos tanulmányt igényel és a kirendelt hatósági közegek, kikre már sürgős munka vár, képtelenek lesznek a gyakorlatban keresztülvinni azokat a rendkívül szigorú, titokzatos intézkedéseket, a gazdák pedig most az aratással vannak elfoglalva, nem bibelődhetnek az elkésve érkezett rendelettel.

A termelők elsősorban a prémium rövid határidejét tartják igazságtalannak, mert a mai munkaviszonyok mellett lehetetlen, hogy mindenki egyforma gyorsan szolgáltatssa be a gabonáját és így egyesek nagy anyagi előnyökhöz jutnak, míg mások hibájukon kívül károsodni fognak. Hál' Istennek, a prémiumos ha-

táridő azóta meghosszabbított. Arról is panaszkodnak a gazdák, hogy a kormány katonai munkaerőt ígért, a gazdák arra be is rendezkedtek és az utolsó órákban magukra hagyták a gazdákat. A fejkvótát a lehető legminimálisabbnak tartják és attól tartanak, hogy a munkásokra elkedvetlenül fog hatni. A fogyasztók azt remélték, hogy fel fogják emelni a leszállított fejkvótát és sajnos, meg vannak győződve, hogy az egységes élelmezési és kenyérfront (a „mélyítés“ eredménye) kényszere alatt kellett a fejkvótát ilyen minimális arányban megállapítani.

Sérelmesnek tartják a fogyasztók azt az intézkedést is, hogy *csak* a Haditermékny közbenjöttével vásárolhatnak két óra való gabonát és hogy az egész évi szükséglet beszerzése el van tiltva. Végül a termés lefoglalása és annak technikai keresztülvitele céljából hol késik az átvételi bizottságok felállítása? Általános vélemény, hogy a termelők és a városi lakosság egyaránt keveslik a napi adagot, míg az osztályok máris sokalják. Szerencsére a termés kielégítőnek ígérkezik és az ország lakosságának ellátását még egy rossz termésrendelet se veszélyezteti.

Igen jellemző, hogy amikor minden illetékes tényező, az egész hivatalos apparátus arra törekszik, hogy a termés eltüntetését minden eszközzel megakadályozza, a gazdaközönségnek szerkesztett és a földművelésügyi miniszter kiadásában megjelenő „Néplap“-ban a következő hirdetéseket olvastam:

1. Pénztakarító, erőkimelő, egészséget megvédő „Fortuna“-kézidaráló ára 85 korona stb.

2. Szabályozható „Duna“-daráló, melyen 10-12-éves gyermek mindenféle terményt tetszésszerű finomságra őröl, postán azonnal szállítható; ára 125 kor.

3. Csoda-kézidaráló, mindenféle anyagot: tengerit, búzát legfinomabb liszté őröl; ára 95 korona.

4. „Texus“ gyors kézaráló mindenféle magot, búzát, kukoricát és árpát megőröl; ára 100 korona.

Így kínálják a csodaeszközöket a *jövő évi termés* egy részének eltüntetésére, amitől a háború gyors befejezését remélik.

Dr. Werther Henrik.

Felelős szerkesztő:
dr. Rosenberg Teofil.

Kiadótulajdonos:
dr. Koós István.

MOZGÓKÉPSZINHÁZAK MŰSORA.

OLYMPIA:

Vasárnap, aug. 11.: *Budakeszi szerelem*, vígj. 3 felv., a főszerepben Liane Haid. *A sors-üldözött*, dráma 3 felv. *Salzburg*, természeti.

URÁNIA:

Szombaton, aug. 10.: *Halálos szerelem*, dráma 3 felvonásban, Wanda Treumann felléptével. *Az édes titok*, vígjáték 3 felvonásban. *A főnyeremény*, bohózat. *Semmering*, természeti.

Vasárnap, aug. 11.: Harry Piel rendezésében *Az ördögűzés*, fantasztikus dráma 4 felv. és a pompás kísérő-műsor.

Jegyelővét Haltenberger ruhatisztító-üzletében. Telefon 63. szám.

Az előadások kezdete hétköznap és vasár- s ünnepnap 5, 7 és 9 órakor.

A Holló-utcai Paulus-féle kertben

az összes gyümölcs a fákon eladó.

Nyomatott Kósch Árpád könyvnyomtató-intézetében, Eperjesen

Ingyen

tanulhatja a bájos Fox-

Trott-ot, ha részt vesz a

csütörtöki és szombati táncestélyeken

a Rákóczi Kath. Körben.

Kezdeté d. u. 6 órakor.

Könyvelésben gyakorlott kisasszony,

ki a gép- és gyorsírást tökéletesen bírja, németül beszél, jó fizetéssel állandó alkalmazást nyerhet.

Ajánlatok „Szorgalmas“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Épülettervezéseket, előméret és költségvetések szerkesztését, régi épületek átalakítási tervezését és helyszinrajzi felvételek készítését elvállalja RUBY FERENC építész, Tótsóvár.

„SIGORIN“

csodagyorsasággal írta

■ a poloskát. ■

Kis üveg 4 kor., nagy üveg 16 kor.
Fecskendő 2 kor.

Eperjesen kapható Williger Pál gyógyszerész-nél és Pálesch Árpád drogeriájában.

Magyarországi főraktár:

REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS.

Kitermelhető □□□□□□□□□□

erdőbirtokot

□□□ keresek megvételre

lehetőleg vasút közelében, jó országúttal. Hosszadalmas levelezések elkerülése végett kérek pontos és kimerítő adatokat fanemek, méretek, hely és vasútállomás stb. megjelölésével:

WALTER-bankiroda

Budapest, IX., Ráday-u. 43.

..... Telefon: József 68—70.

□ Jókarban levő □

BILLARD

felszereléssel □ eladó.

— Cím a kiadóhivatalban. —

Előfizetés
Egész
Félévr
Negyed
Hirdetés
pellitor
30 l. Köz

Man
beszélü
az egész
keinket.
parlame
a sajtó
ilyen je
szerint
kott len
denki a
jobbrafo
és a ke
tudós is
nuszát z
mint né
vulgus
anarkizm
tapasztal
a későb
forradal
s a mai
gyunk v
és testv
emberek
szeretev
szabads
egy-egy
és rajon
szerint a
tehetség
egymást

Utam
Ottan
Mi jó
Leráz

Oly jó
Neken
Hány
Lassú

Megh
Ki-ki
S virr
Fekve

Harm
Hogy
Egy jó
Tartok

Alig jó
Aligho
A kop
S csah